

ଶାଖା ପରିଚୟ

07.09.15

୧δη
 το 2010, πୟντε ολୟκληρα
 χρୟνια πριν τον
 σχηματσμୟ της
 λαୟκιστικପς
 κυβୟρνησης
 συνασπισμοୟ στην
 Ελλୟδα, ο τୟτε;
 Πρୟε;δρος της ΕΕ Χୟρμαν
 φαν
 Ρομπୟι αποκୟλε σε τον
 λαୟκισμୟ τον
 με γαλୟτε ρο κପνδυνο
 για την Ευρପπη
 (Frankfurter Allgemeine Zeitung, 9 Απριλପου 2010). Απୟ
 τୟτε; πολλୟς
 φωνୟς που ε κφρୟζουν
 το κα τε στημୟνο ୟκαναν
 το ୟδιο, απୟ τη Γε ρμανୟδα
 καγκ ε λୟριο ୟγκ ε λα
 Μୟρκ ε λ μୟχρι τους
 αρχισ υντୟκτε της New York Times.
 ୧/୫λε ς οι
 προε ιδο ποιପσ ε ις
 ୟχουν τα ε ξପς κοινୟ
 χαρακ τηρισ τηκୟ: (1)
 προୟρχοντα αι απୟ
 ανθρପπους που
 βρପσκ οντα σ την
 ε ξουσପνα ι
 ασαφ ε ୟς
 αναφ ορικୟ με την ୟνοια
 του λαୟκισμοୟ και (3)
 ισχυρପζοντα ι ୟτη ο
 λαୟκισμୟς ε ୟνα ι
 (πανταχοୟ παρପν σ την
 ε υυρ ωπαୟκପ πολιτηκପ
 σκηνପ;

Σε
 αυτୟ το ୟρθρο θα
 αξιολογପσ ω την
 ୟνοδο του λαୟκισμοୟ
 με βୟσ η ୟναν σαφପ
 ορισμୟ του. &lota;σ τορικୟ
 ο λαୟκισμୟς
 αποτε λε ୟνα
 πε ριθωρια κୟ πολιτηκୟ
 φαινୟμε ε ο σ την Ευρପπη
 αντପθε α με την Αμε ρικପ
 (Βୟρε α κୟαη Νୟτη α). Τα
 τε λε υυ τα ୟαρପνα τα
 λαୟκιστ κୟμμ α της
 Αρισ τ ε ρ ୟνα της
 Δε ξι ୟς

Ýχουν πετýχει θετικÜ
 εκ&lambd;a;ογικÜ
 αποτελογικÜ
 ολüκληρ την Ευρþπη;
 παρüλο που οι
 επιδρÜσεισf; τουσf;
 στην ευρωπαúκþ
 πολιτικþ σκηνþ
 παραμÝνουν
 μÝχρι στιγμþσf; αρκετÜ
 περιορισμÝνεσf;
 Ωστüσο; αυτü δεν ισχýε&iot;
 και στην
 ΕλλÜδα, η οποþα
 αποτελεο τüσο
 ιστορικþ üσο και
 σýγχρονη εξαþρεση
 στον
 γενικü κανüνα στη

 Τι (δεν) εβναι ο
 λαúκισμüσf;

Ο
 λαúκισμüσf; εβναι μια
 πολυχρησιμοποιημÝνη
 λÝξη στα μÝσα
 ενημÝρωσησf;
 παγκοσμþωσf;. ΠοτÝ Ýνασf;
 πολιτικüσf; δεν
 χαρακτηρþζεται
 λαúκιστþσf;. Στην
 πραγματικüτητα; θα þταν
 καλýτερο να ποýμεν üτη
 κατηγορενþται üτη εναι
 λαúκιστþσf;, καθþσf; οι
 περισσüτενþο ν
 χρησμοποιοýν τον
 λαúκισμü ωσf; πολενμικþ
 κραυγþ (Kampfbegriff) για να
 δυσφημþσου νÝναν
 πολιτικü αντþπαλο.
 ΕλλÜχητοι πολιτικοþ
 αυτοχαρακτηρþζου ν
 τον üρο μενÝναν τρüπο που
 συνÜδεν περισσüτενþο με
 δημοκρατþασf; παρÜ με
 τον
 λαúκισμü.

Στη
 δημüσια αντιπαρÜθεση ο
 λαúκισμüσf;

χρησιμοποιεßται
 κυρßως για να
 καταγγεßλεßι μια
 μορφP πολεßικPς που
 χρησιμοποιεß τη
 δημαγωγβα, τη
 χαρησματικP ηγεßα P
 Ýνα ν λüγο Stammtisch (P συνδυασμü
 αυτbν).
 ΚανÝνα απü τα παραπÜνω
 δεßν αποτεßλεßικραβP
 ορισμü του λαüκισμοý.
 Παρüλο
 που κÜποιοι
 λαúκιστYς μπορεß να
 υπüσχονται τα πÜντα σεß
 üλους (δημαγωγßα)
 P να μιλοýν μια απλP, ακüμα
 και δημbδη, γλPσσα
 (λüγος Stammtisch),
 εßναι πολλοß που δεßν
 το κÜνουν. Πιο
 σημαντικü εßναι üτ&iot;
 πολλοß μη
 λαúκιστYς πολιτικοß
 το κÜνουν, ιδιαßτεßρα
 κατÜ τη διÜρκεßρα της
 προεßρκλογ&iot;κPς
 εßρκστρατεßρας
 Παρομοßως, εßνP κÜποιοι
 εßνπιτυχημÝνοι
 λαúκιστYς
 εßναι χαρασματικοß
 ηγYτεßς, κÜποιοι δεßν
 εßναι και πολλοß
 εßνπιτυχημÝνοι μη
 λαúκιστYς θεßωροýνται
 εßνπβσης χαρασματικοß.

Αντßθεßτα;
 ο λαúκισμüς ορßζεßται
 καλýτεßςρα ως μια
 αβαθPς ιδεßολογßα (thin-
 centered
 ideology) που θεßωρεßνß üτ&iot; η
 κοινωνßαεßναι πλPρως
 δια χωρισμÝνη σεßν δýο
 ομοιογεßνP και
 ανταγωνιστικÜ
 σýνολα; τον «αγνüλαü»
 και τις «διεßφθαρμÝνεßς
 εßνλαßτ; και η οποßα
 υποστηρßζεßν&iot; üτ&iot; η
 πολ&iot;τικP θα Ýπρεßν να
 εßναι η
 Ýκφραση της γεßν ικPς
 θÝλησης (volonté générale) του
 λαοý.[1] Αυτü
 σημαßνεßν&iot; üτ&iot; ο
 λαúκισμüς εßναι μια
 συγκεßναρ&iot; μÝνη Üποψη
 σχεßν&iot;κÜ μεßν το πPς

ε &να ι η κ ο ι &νω &νβα κ α ι π βσ θ α π ρ &Y;π ε ι &να ε βνα ι
 δ ο μ η μ &Y;νη; α &lambd;a; &lambd;a; &U
 α σ χ ο &lambd;a; ε βτα ι
 μ &ü;νο μ ε &Y;να μ η κ ρ μ &Y;ρ ο σ &f;
 τ η σ &f; ε υ ρ &Y;τ ε ρ η σ &f;
 π ο &lambd;a; ι τ κ βσ α τ ζ &Y;ντ α σ &f;
 Γ ι α
 π α ρ &Ü; δ ε ι γ μ α; &lambd;a; &Y;ε ι
 ε &lambd;a; &Ü; χ ι σ τ α σ χ ε τ ι κ &Ü μ ε τ
 ο ι δ α ν ι κ &ü
 ο ι κ ο ν ο μ η κ &ü π ο &lambd;a; ι τ ι κ &ü
 σ &y;σ τ η μ α π ο υ π ρ &Y;π ε ι ν α
 δ ι α θ &Y;τ ε ι &Y;ν α
 (&lambd;a; α &ú; κ ι σ τ ι κ &ü) κ ρ &Ü; τ ο σ &f; . Τ α
 β α σ ι κ &Ü
 χ α ρ κ τ η ρ ι σ τ ι κ &Ü τ ο υ
 ε βνα ι; η θ ι κ π κ α ι
 μ ο ν ι σ μ &ü; σ &f; . Τ ο β α σ ι κ &ü
 σ η μ ε βνα ι &ü; τ ι
 ο &lambd;a; α &ú; κ ι σ μ &ü; σ &f; θ ε ω ρ ε βν
 κ α ι τ α δ &Y;ο σ &y;ν ο &lambd;a; α
 ο μ ο ι ο γ ε ν π δ &lambd;a; α δ π
 χ ω ρ βσ &f;
 θ ε μ ε λ ι βδ ε ν σ &f;
 ε σ ω τ ε ν ρ ι κ &Y;σ &f;
 δ ι α ρ &Y;σ ε ι σ &f; , κ α ι
 π ι σ τ ε &Y;ε ι &ü; τ ι η ο υ σ βα
 τ ο υ
 δ ι α χ ω ρ ι σ μ ο &Y;μ ε ν ε τ α ξ &Y;τ ω ν
 δ &Y;ο σ υ ν &ü; &lambd;a; ω ν ε βνα ι η θ ι κ π
 Κ α τ &Ü; σ υ ν &Y;π ε ι α; ο ι
 β α σ ι κ ο β τ ο υ
 α ν τ βπ α λ ο ι ε ν α ι ο
 ε λ ι τ α σ μ &ü; σ &f; κ α ι ο
 π λ ο υ ρ α &lambd;a; ι σ μ &ü; σ &f; . Ο
 ε λ ι τ α σ μ &ü; σ &f;
 π ι σ τ ε &Y;ε ι σ &f; σ ν βδ ι ο
 σ η μ ν τ ι κ &ü δ ι α χ ω ρ ι σ μ &ü;
 α &lambd;a; &lambd;a; &Ü; θ ε ν ω ρ ε βν α ι η ε ν λ βτ
 ε βνα ι
 α γ ν π κ ι ο λ α &ü; σ &f;
 δ ι ε ν φ θ α ρ μ &Y;ν ο σ &f; . Ο
 π λ ο υ ρ α &lambd;a; ι σ μ &ü; σ &f;
 δ ι α θ &Y;τ ε ι μ ι α ε ν τ ε λ βσ &f;
 δ ι α φ ο ρ ε ν τ ι κ π
 κ ο σ μ ο θ ε ν βρ η σ η
 σ υ γ κ ρ ι τ ι κ &Ü μ ε ν ε τ ο ν
 ε λ ι τ α σ μ &ü; κ α ι τ ο ν
 &lambd;a; α &ú; κ ι σ μ &ü,
 κ α ι θ ε ν ω ρ ε ν βτ ι η
 κ ο ι ν ω ν βα δ ι α ρ ε ν βτ α ι
 σ ε δ ι &Ü; φ ο ρ α σ &y;ν ο &lambd;a; α μ ε ν
 δ ι α φ ο ρ ε ν τ ι κ &Ü
 σ υ μ φ &Y;ρ ο ν τ ι α , κ α ι ε ν λ βσ &f;
 υ π &Y;ρ μ &io; α σ ν ο &lambd;a; ι τ ι κ π σ &f;
 π ο υ β α σ ν ο λ α μ ε ν
 σ υ ν α β ζ ε ν α ι σ τ η
 μ ε ν τ α ξ &Y; α υ ν τ α ω ν
 σ υ ν &ü; &lambd;a; ω ν .

ενδεχομୟνωσ
 ισχυρଶζονται οι
 υπୟρμαχοι και οι
 επικριτୟσ του; ο
 λαୟκισμୟσ δεν επଶναι
 οୟτε ουσଶα οୟτε
 η ଶρνηση τησ
 δημοκρατଶασ Μεπλୟ
 λୟγια ο λαୟκισμୟσ
 εଶναι υπୟρ τησ
 δημοκρατଶασ,
 αλλୟκισμୟθερησ
 δημοκρατଶασ,
 Υποστρଶζεη λαୟκଶ
 κυριαଶα
 και τον κανୟνα τησ
 πλεηοψφଶασ αλλୟ
 απορଶπτεηον
 πλουρଶαλαισμୟκαι τα
 δικαιଶματα των
 μεηονοτଶτων Στο
 ευρωπαୟκୟ πλαଶσιο; ο
 λαୟκισμୟσ μπορଶ να
 θεωρηθεπଶη
 μισαλλୟδοξη
 δημοκρατικଶ απୟντηση
 στα προβλଶματα που
 δημηοୟργησଶπ ଶνασ
 αντιδημοκρατικୟσ
 φιλεπଶπεπଶπυθερησμୟσ,
 Επικρଶνοντଶασ την τୟση
 τησ τεπଶπεπଶπυτଶασ,
 δεοκρατικଶ (δηλαδଶ
 την
 εποπολη&iot;κοποιοୟντ
 αη&iot;α επβμαχα ζητଶματα
 μୟσω τησ απομୟκρυνσଶσ
 τουσ στη
 δικαηοδοσଶα
 υπεπρεπθν&iot;κଶν θεπυσμଶν
 ଶπωσ η Επυρωπαୟκଶ ,νωση; ଶ
 (νεποଶ-φଶπηλεπଶπεπଶπυୟθεπρων
 θεπσଶμβν;
 ଶπωσ τα δηκασଶπ ଶρπηα καη
 ο&iot;κ κεπଶπντρηκୟσ
 τρୟπεπଶπζεπଶπσ ο&iot;
 λαୟκησଶπ ଶπητοୟν την
 επαναπολη&iot;κଶπητοποଶη
 η ζητημୟτων ଶπωσ η
 επυρωπαୟκଶ
 ολοκλρωση, τα
 δικαηπβματα
 των ομοφଶπυλୟφπηλων ଶ
 μεπτανୟσ τεπυσ η,

σημεßο εßναι üτι ο
 λαúκισμüς δεßναι
 οýτε δεxιüς
 οýτε αριστεßρüς P, ßσως
 καλýτε ρα; ο λαúκισμüς
 μπορεß να υπÜρχε και
 στην
 ΑριστεßρÜ και στη ΔεßξιÜ.
 Αυτü δεßν σημαßνε ι üτι ο
 λαúκισμüς εßναι σαν
 τον
 «χαμαιλÝοντα»,[2] εßπε ιδP
 δεßν πρüκε ιται
 απαραßτητα για τον
 ßδιο δρpντα που
 αλλÜζε ι χρpματα. Ο
 λαúκισμüς σπÜνια
 υπÜρχε καθαρÜ ως
 τÝτοιος, μεßν την Ýννοια
 üτι οι
 πεßρισμüτεßροι
 λαúκιστÝς τον
 συνδυÜζουν μεßν μια
 Üλλη ιδεßολογßα. ΑυτP
 η
 λεßγüμε νη
 ιδεßολογßα-«ξεßνιστPς»,
 που εßναι συνPθως
 πολý σταθεßρP, εßναι
 εßτε αριστεßρP εßτε δεßξιÜ.
 αριστεßροß λαúκιστÝς
 θα συνδυÜσουν
 τον λαúκισμü μεßν κÜποια
 εßρμηνεßν β ου
 σοσιαλησμοý, εßνP οι
 δεßξιοß λαúκιστÝς
 θα τον συνδυÜσουν
 μεßν κÜποια μορφP
 εßθν ικσμοý. ΣPμεßν ρα ο
 λαúκισμüς εßναι
 πεßρισμüτεßρο
 αριστεßρüς στη νüτια
 ΕυρPπη και
 πεßρισμüτεßρο δεßξιüς
 στη Βüρε ια
 ΕυρPπη:[3]

Λαúκισμüς στην ΕυρPπη

Παρüλο
 που ο λαúκισμüς ýχε ι
 μακρÜ ιστορßα στην
 ΕυρPπη, Pταν πÜντα Ýνα

πε ρ ι θ ω ρ ι α κ ü π ο λ ι τ ι κ ü
 φ α ι ν ü μ ε ν ο . Α ν α δ ý θ η κ ε
 γ ι α π ρ b τ η φ ο ρ Ü σ τ η Ρ ω σ ß α
 σ τ α τ ο υ 19 ο υ α ι b ν α . Ο ι
 λ ε γ ü μ ε ν ο ι Ν α ρ ü ν τ ν ι κ ο
 ι b τ α ν μ ι α σ χ ε τ ι κ Ü
 μ ι κ ρ b ο μ Ü δ α τ η σ f; α σ τ ι κ b σ f;
 ε λ ß τ ο ι ο π ο ß ο ι
 π ρ ο σ π Ü θ η σ α ν
 α ν ε π ι τ υ χ b σ f; ν α
 υ π ο κ ι ν b σ ο υ ν μ ι α
 α γ ρ ο τ ι κ b ε ξ Ü γ ε ρ σ η . Α ν
 κ α ι α π Ü τ υ χ α ν σ τ η Ρ ω σ ß α;
 ο ι Ν α ρ ü ν τ ν ι κ ο ι Ü σ κ η σ α ν
 Ü ν τ ο ν η ε π ι ρ ο b σ τ η ν
 Α ν α τ ο λ ι κ b Ε υ ρ b π η , ü π ο υ
 υ π b ρ χ α ν δ ι Ü φ ο ρ α
 α γ ρ ο τ ι κ Ü
 λ α ü κ ι σ τ ι κ Ü κ ü μ μ α τ α
 σ τ ι σ f; α ρ χ Ü σ f; τ ο υ 20 ο ý
 α ι b ν α . Ο ι
 π ε ρ σ σ ü τ ε ρ ε σ f; α π ü
 α υ τ Ü σ f;
 τ ι σ f; ο μ Ü δ ε σ f; ε π ξ β α ν
 ε π ο λ ι τ ι κ b Ε υ ρ b π η ,
 ε π ο ρ ο b σ τ α , κ α τ Ü κ ý ρ ι ο
 λ ü γ ο ,
 α υ τ α ρ χ ι κ Ü κ ρ ρ Ü τ η
 ε π κ ε π υ β ν η σ f; τ η σ f; π ε π ξ β α ν
 κ α ι ε π υ β ν η σ f; τ η σ f; ü σ ο
 κ α ι ο φ α σ σ ι σ μ ü σ f; ü σ ο
 χ ρ η σ σ ι μ ο π ο b η σ α ν
 λ α ü κ ι σ τ ι κ b ρ η τ ο ρ ι κ b,
 ι δ ι α b τ ε π ρ α κ α τ Ü τ η
 δ ι Ü ρ κ ε π υ α τ η σ f; φ Ü σ η σ f;
 π ο υ α π ο τ ε π λ ο ý σ α ν
 κ η ν b μ α τ α , κ α ι ο ι δ ý ο
 ι δ ε π ο λ ο γ b ε π σ f; κ α ι
 κ α θ ε π σ τ b π α ν κ α τ ’
 ο υ σ b α ν ε π λ π ι σ τ η κ Ü.

Η μ ε π ο λ ε μ ι κ b Ε υ ρ b π η
 γ ν b ρ ι σ ε π υ ε π λ χ ι σ τ ο
 λ α ü κ ι σ μ ü μ Ü χ ρ ι τ η
 δ ε κ α ε π τ b α ο υ 1990. Υ π b ρ ξ ε π
 ο Π ο υ ζ α ν τ ι σ μ ü σ f; σ τ η
 Γ α λ λ β α σ τ α τ Ü λ η σ f;
 δ ε κ α ε π τ b α ο υ 1950, τ α
 Π ρ ο ο δ ε π υ τ ι κ Ü Κ ü μ μ α τ α
 τ η σ f;
 Δ α ν b α σ f; κ α α ι τ η σ f;
 Ν ο ρ β η γ b α σ f; τ η
 δ ε κ α ε π τ b α ο υ 1970, κ α ι
 τ ο Π Α Σ Ο Κ τ η
 δ ε κ α ε π τ b α
 τ ο υ 1980, α λ λ Ü ü λ α α υ τ Ü τ α
 κ ι ν b μ α τ α b τ α ν κ α τ Ü κ ý ρ ι ο
 λ ü γ ο sui genesis π α ρ Ü
 μ Ü ρ ο σ f; μ ι α σ f; ε π υ υ ρ ý τ ε π ρ η σ f;
 λ α ü κ ι σ τ ι κ b σ f;

συγκυρßας. Αυτü
 Ü&lambd;a;&lambd;a;αξε με την Üνοδο
 της &lambd;a;αúκιστηκþς
 ριζοσπαστηκþς δε ξιÜς
 στα τ Y&lambd;a;η της
 δε καε τßας του 1980.
 Παρü&lambd;a;ο που τα
 πα&lambd;a;αξε ρα κüμματα
 αυτþς της κατηγορßας,
 üπως το Ε θνικü
 ΜÝτωπο (FN) στη Γα&lambd;a;&lambd;a;ßα
 καξε το Φ&lambd;a;αμανδηκü
 ΣυμφÝρον; VB) στο ΒÝ&lambd;a;γιο,
 ξε κßνησαν ως
 ε&lambd;a;ηστηκÜ κüμματα,
 σyντομα
 υηοθÝτησαν μηα
 &lambd;a;αúκηστηκþ π&lambd;a;ατφüρμα
 με συνθþματα üπως «ΛÝμε Α
 υτü που
 Σκε τüσαστε » καη «Η
 Φωνþ του Λαοý. Τα
 τε &lambd;a;ε υταßα χρüνηα νας
 νYος
 αρηστε ρüς &lambd;a;αúκησμüς
 αναδyθηκε σε κÜποξε στησμα
 κÜποξε στησ χþρε στησ,,
 ηδηαßτε ρ στη νüτηα
 Ευρþπη,

Ο
 Πßνακας παρ απ&lambd;a;ε ρ ως
 πε ρ η&lambd;a;αμβÜνε η τ α πηο
 σημαντ ηκÜ &lambd;a;αúκηστηκÜ
 κüμματ α
 στην Ε υρþπη σþμε ρ α –
 πε ρ η&lambd;a;αμβÜνε η μüνο
 το πηο ε η τ υ χ η μÝνο
 κüμμα σε
 κÜθε χþρα Η τρßτη στþ&lambd;a;η
 δßνε χ τ ο ε κ&lambd;a;ογη κü
 αποτ Y&lambd;a;ε σ μα στης πηο
 πρüσφ ατ ε στης
 Ευρ ωε κ&lambd;a;ογÝς του
 ΜαÀου του 2014, που
 κυμαßνε τ α πü το 51,5
 τοης ε κ α τ ü
 μÝχρ η τ ο 3,7 τοης ε κ α τ ü
 των ψþφ ων – ση μ ε η þσ τ ε
 üτη χþρ ε σ χ ω ρßς
 ε π η τ υ χ η μ Yνο
 &lambd;a;αúκη σ τ η κü μ μ α δ ε ν
 πε ρ η &lambd;a;α μ βÜνον τ α η (π χ,,
 Λου ξ ε μ β ο ýρ γ ο;
 Πορ τ ο γ α &lambd;a;ßα þ
 Σ&lambd;a;οβ ε νßα). Κ α τ Ü μÝς ο üρ ο;
 τ α &lambd;a;αúκη σ τ η κÜ κüμ μ α τ α
 κYρ δ η σ α ν
 πε ρßπ ο υ τ ο 12,5 τ ο η ς
 ε κ α τ ü τ η σ ψþφ ο υ σ τ η ς
 τ ε &lambd;a;ε υ τ α β ο ýρ γ ο

ΕυρωεκλογÝς, üχι
ασþμαντο, αλλÜ üχι και
«πολιτικüς σεισμüς»
üπως ισχυρßστηκαν τα
διεθνþ
μÝσα ενημÝρωσης.

Πþνακας.

ΑποτελÝσματα για τα
βασικÜ λαúκιστικÜ
κüμματα στις
ΕυρωεκλογÝς του 2014
και στις πρüσφατες
εθνικÝς εκλογÝς
(και αλλαγþ σεσχÝση
μεπροηγοýμενες
εθνικÝς εκλογÝς)

Χþρα;

Λαúκιστικü Κüμμα;

%ΕυρωεκλογÝς ’14

%ΕθνικÝς

ΚατÜταξη;

%Σýνολο;

%Αλλαγþ

Αυστρßα

Κüμμα Ελευθερßας
της Αυστρßας (FPÖ)

19,7

20,5

3

29,8

+1,5

ΒÝλγιο

Φλαμανδικü ΣυμφÝρον (VB)

4,1

3,7

10

5,6

-5,7

Βουλγαρßα

Βουλγαρßα χωρßς
Λογοκρισßα (BBT)

10,7

5,7

6

10,2

+2,9

Γαλλßα

Εθνικü ΜÝτωπο (FN)

25,0

13,6

3

20,5

+16,2

Γερμανβα

Η ΑριστερÜ

(Die Linke)

7,3

8,6

3

10,5

-1,0

Δανβα

Λαúκü Κüμμα της Δανßας (DFP)

26,6

12,3

3

12,3

-1,5

Ελβετßα

Ελβετικü Λαúκü Κüμμα (SVP)

--

26,6

1

27,8

-1,7

ΕλλÜδα

Συνασπισμü&sigmam; τησ Ριζοσπαστικþ&sigmam; ΑριστερÜ&sigmam; (ΣΥΡιΖΑ)

26,6

36,3

1

42,1

+6,1

ΗΒ

Κüμμα Ανεξαρτησßασ ΗνωμÝνου Βασιλεßου (UKIP)

27,5

3,1

4

5,6

+2,0

λρλανδβ

Σιν ΦÝιν (SF)

19,5

9,9

4

11,3

+3,7

λσπανβ

Μποροýμε (Podemos)

8,0

--

--

--

--

$\iota\tau\alpha\lambda\beta\alpha$

$\kappa\nu\eta\mu\alpha \Pi \nu\tau\epsilon \Alpha\sigma\tau\nu\rho\omega\nu$ (M5S)

21,2

25,6

1

51,3

+5,6

Λιθουανßα

ΤÜξη και Δικαιοσýνη (TT)

14,3

7,3

4

7,3

-5,4

Νορβηγßα

Κüμμα Προüδου (FrP)

--
16,3

3

16,3

-6,6

Ολλανδβα

Κüμμα για την
Ελευθερβα (PVV)

13,2

10,1

3

19,8

-5,6

Ουγγαρβα

Fidesz – Ουγγρικβ ,νωση
Πολιτβν (Fidesz)

51,5

44,5

1

65,0

-4,3

Πολωνβα

Νüμοσ και ΤÜξη (PiS)

31,8

29,9

2

39,9

+7,8

Ρουμανβα

Λαúκü κüμμα – Dan Diaconescu(PP-DD)

3,7

14,7

3

16,1

+13,0

$\Sigma\lambda\mu\nu\alpha\kappa\beta\alpha$;

$\kappa\alpha\tau\epsilon\theta\upsilon\nu\sigma\eta-\Sigma\mu\sigma\iota\alpha\lambda\delta\eta\mu\kappa\rho\alpha\tau\beta\alpha$; (Smer-SD)

24,1

44,4

1

63,4

+11,4

$\sigma_{\alpha} \cdot \alpha + \sigma_{\beta} \cdot \beta + \sigma_{\gamma} \cdot \gamma$

$\sigma_{\alpha} \cdot \alpha + \sigma_{\beta} \cdot \beta + \sigma_{\gamma} \cdot \gamma = \sigma_{\alpha} \cdot \alpha + \sigma_{\beta} \cdot \beta + \sigma_{\gamma} \cdot \gamma$ (SD)

9,7

12,9

3

12,9

+7,2

$\Phi \cdot \alpha + \lambda \cdot \beta + \mu \cdot \gamma$

$\kappa \cdot \alpha + \mu \cdot \beta + \nu \cdot \gamma + \omega \cdot \delta + \rho \cdot \epsilon + \sigma \cdot \zeta + \tau \cdot \eta + \phi \cdot \theta + \psi \cdot \psi = (\text{PS})$

12,9

19,1

3

19,1

+15,0

Μποροýμε
να κατανοþσουμε
καλýτεpsilon;ρα την
εpsilon;κλογικþ και
πολιτκþ συνÜφεpsilon;ια των
λαúκιστικþν κομμÜτων
απü τα αποτεpsilon;λÝσματα
των πιο πρüσφατων
εpsilon;θνικþν
εpsilon;κλογþν. Η τÝταρτη
στþλη δþνεpsilon;ι το
αποτÝλεpsilon;σμα του πιο
εpsilon;πιτυχημÝνου
λαúκιστικοý
κüμματοσ στη χþρα; η πÝμπτη
στþλη την κατÜταξþ του
μεpsilon;τα αξý
üλων των εpsilon;θνικþν
κομμÜτων; η Ýκτη τη
συνολικþ εpsilon;κλογικþ
υποστþριξη üλων
των λαúκιστικþν
κομμÜτων στη χþρα; και η
Ýβδομη στþλη την
αλλαγþ στη
συνολικþ εpsilon;θνικþν
λαúκιστικþ ψþφο μεpsilon;ταξý
των πιο πρüσφατων και
των
προη γοýμεpsilon;νων εpsilon;θνικþν
εpsilon;κλογþν.[4] Τα πιο
σημαντικÜ μαθþμαα που
αποκομþζουμεpsilon;ναι
τα ακüλουθα;

Πρପτον;
 τα λαୱκιστικୱ κୱμମୁ;ατα
 εବναι εକପା;λογικୱ
 επιτυχηମୁ;ଅଳପ; στις
 πεରୋ;ισσୱτεରୋ;εରୋ;ς
 ευρଅମ୍ବା;ୱκୱσମୁ;ଅଳପ; χପρଏପିୱ;εରୋ;ς. Σε
 πεରୋ;ρବπου εକପା;λοσι
 ευρଅମ୍ବା;ୱκୱσମୁ;ଅଳପ; χପρଏପିୱ;εରୋ;ς ୱνଅଳପ;
 λαୱκιστικୱ
 κୱμମୁ;ଅଳପ; κεରୋ;δବζεରୋ;ι
 τουλୱχιστοନୁ; 10 τοις
 εκατୱ της εରୋ;θନୁ;ικପς
 ψପφଅମ୍ବା;ୱυ Δଏପିୱ;ୱτεରୋ;ଅମ୍ବା;ନୁ;;
 ୱλଅଳପ; τα λଅଳପ; κୱκιστικୱ
 κୱμମୁ;ଅଳପ; κεରୋ;δବζεରୋ;ι
 πεରୋ;υχαବνଅମ୍ବା;ୱυନୁ; ୱνଅଳପ;ନୁ; μୱσଅମ୍ବା;
 ୱρଅମ୍ବା; πεରୋ;ବπଅମ୍ବା;ୱυ ୱσରୋ;θନୁ;ικୱσମୁ;
 ψପφଅମ୍ବା;ୱυ σରୋ;ις εରୋ;θନୁ;ικୱσମୁ;
 εκλଅମ୍ବା;ୱσମୁ;ଅଳପ; ψଅମ୍ବା;ୱυରୋ;
 κୱυମୁ;ଅଳପ; μଅଳପ; κεରୋ;δବζεରୋ;
 σଅମ୍ବା;ୱυମୁ;ଅଳପ; κλଅମ୍ବା;ନୁ;ଅଳପ; ισଅମ୍ବା;
 πଅମ୍ବା;ୱυମୁ;ଅଳପ; κୱμଅଳପ; ψଅମ୍ବା;ୱυମୁ;ଅଳପ;
 εκαଅମ୍ବା;ୱυମୁ;ଅଳପ; μଅଳପ; ψଅମ୍ବା;ୱυମୁ;ଅଳପ;
 Fidesz και
 του Κιନୁ;ଅଳପ; ος γଅଳପ; ια
 μଅଳପ; Κଅଳପ; λୱτεରୋ;ଅଳପ; η
 Ουγଅଳପ; αଅଳପ; (Jobbik), μୱχଅଳପ; το 5,6
 τοις
 εκατୱ σଅମ୍ବା;ୱο Βୱλଅଳପ; γଅଳପ; ια
 το Ηନୁ;ୱωଅଳପ; ୱνଅମ୍ବା;ୱο Βଅଳପ; σବλଏପିୱ;εରୋ;ι
 Τଅଳପ;ବτοନୁ;, εରୋ;ନୁ;ଅଳପ; γଅଳପ; εରୋ;ικପ;τୱσଅଳପ;
 εରୋ;ବνଅଳପ; αଅଳପ; οδଅଳପ; κଅଳପ;ପ;τଅଳପ;
 πଅଳପ; εଅଳପ; ισଅଳପ; ୱτεରୋ;ଅଳପ;
 λଅଳପ; ୱμଅଳପ; κଅଳପ; αଅଳପ; ταଅଳପ; α
 εଅଳପ;ବνଅଳପ; κଅଳପ; λଅଳପ; ογଅଳପ; ικୱ
 αଅଳପ;ଅଳପ; ταଅଳପ; θଅଳପ;ଅଳପ;
 Εଅଳପ; ୱχଅଳପ; σଅଳପ; ταଅଳପ; λଅଳପ; αଅଳପ; ୱμଅଳପ;
 το αଅଳପ; βଅଳପ; γଅଳପ; ο αଅଳପ; δଅଳପ; γଅଳପ;
 σଅଳପ; ταଅଳପ; θଅଳପ;ଅଳପ; ୱνଅଳପ; ωଅଳପ; ο ୱνଅଳପ;
 σଅଳପ; ୱχଅଳପ; εଅଳପ; ୱταଅଳପ; κଅଳପ; ୱμଅଳପ;
 το αଅଳପ; βଅଳପ; γଅଳପ; ο αଅଳପ; δଅଳପ; γଅଳପ;
 σଅଳପ; ταଅଳପ; θଅଳପ;ଅଳପ; ୱνଅଳପ; ωଅଳପ; ο ୱνଅଳପ;
 σଅଳପ; ୱχଅଳପ; εଅଳପ; ୱταଅଳପ; κଅଳପ; ୱμଅଳପ;
 Εଅଳପ; υଅଳପ; ୱρଅଳପ; ୱπଅଳପ; ηଅଳପ; ς. Εଅଳପ;ବνଅଳପ;
 κୱπଅଳପ; αଅଳପ; λଅଳପ; ୱμଅଳପ; ισଅଳପ; ταଅଳପ; κୱ
 αଅଳପ;ଅଳପ; ταଅଳପ; θଅଳପ;ଅଳପ; ୱνଅଳପ; ωଅଳପ; ο ୱνଅଳପ;
 αଅଳପ; ο μଅଳପ; αଅଳପ; ταଅଳପ; κଅଳପ; ୱμଅଳପ;
 το αଅଳପ; βଅଳପ; γଅଳପ; ο αଅଳପ; δଅଳପ; γଅଳପ;
 σଅଳପ; ταଅଳପ; θଅଳପ;ଅଳପ; ୱνଅଳପ; ωଅଳପ; ο ୱνଅଳପ;
 αଅଳପ; ο μଅଳପ; αଅଳପ; ταଅଳପ; κଅଳପ; ୱμଅଳପ;
 το αଅଳପ; βଅଳପ; γଅଳପ; ο αଅଳପ; δଅଳପ; γଅଳପ;
 σଅଳପ; ταଅଳପ; θଅଳପ;ଅଳପ; ୱνଅଳପ; ωଅଳପ; ο ୱνଅଳପ;
 Podemos), ୱλଅଳପ;ଅଳପ; α
 δηଅଳପ; ιο υଅଳପ; ρଅଳପ; γଅଳପ; ୱθଅଳପ; ικଅଳପ; ν
 κୱπଅଳପ; ο αଅଳପ; εଅଳପ; σଅଳପ; δଅଳପ; εଅଳପ; κଅଳପ; εଅଳପ; βଅଳପ;
 πଅଳପ; ρଅଳପ; ιν (πଅଳପ; χ,, το M5S κଅଳପ; αଅଳପ; το)
 Αଅଳପ; ρଅଳପ; σଅଳପ; τεଅଳପ; ρୱν SVP). Πଅଳପ; ρଅଳପ; ο μଅଳପ; ο ୱμଅଳପ;
 εଅଳପ; νଅଳପ; ୱρଅଳପ; ο αଅଳପ; εଅଳପ; σଅଳପ; δଅଳପ; εଅଳପ; κଅଳପ; εଅଳପ; βଅଳପ;
 αଅଳପ; ο μଅଳପ; αଅଳପ; ταଅଳପ; κଅଳପ; ୱμଅଳପ;
 αଅଳପ; ο δଅଳପ; ιαଅଳପ; κଅଳପ; ୱπଅଳପ; ο ρଅଳପ; εଅଳପ; ୱμଅଳପ;
 (πଅଳପ; χ,, DF, Σଅଳପ; Υଅଳପ; Ρଅଳପ; Ζଅଳପ; Α), ୱλଅଳପ; αଅଳପ; εଅଳପ; βଅଳପ;
 σଅଳପ; εଅଳପ; πଅଳପ; ρଅଳପ; σଅଳପ; ηଅଳପ; (πଅଳପ; χ,, PP-DD κଅଳପ; αଅଳପ; τ VB).

¼ταν
 επικεpsilon;ντρωθοýμεpsilon; μüνο
 στισf; (&lambd;a;ßγεpsilon;σf;)
 εpsilon;υρωπαúκÝσf; χþρεpsilon;σf; üπου
 ο &lambd;a;αúκισμüσf;
 εpsilon;βναι Ýνα σημαντικü
 πο&lambd;a;ιτικü φαινüμεpsilon;νο;
 εpsilon;ξÜγουμεpsilon; τÝσσεpsilon;ρα
 σημαντικÜ
 συμπεpsilon;ρÜσματα. Πρþτον;
 σεpsilon; πÝντεpsilon; χþρεpsilon;σf; Ýνα
 &lambd;a;αúκιστικü κüμμα εpsilon;ßναι
 το
 μεpsilon;γα&lambd;a;ýτεpsilon;ρο πο&lambd;a;ιτικü
 κüμμα – Ε&lambd;a;&lambd;a;Üδα;
 Ουγαρßα; &lota;τα&lambd;a;ßα;
 Σ&lambd;a;οβακßα και
 Ε&lambd;a;βεpsilon;τßα; Δεpsilon;ýτεpsilon;ρον; τα
 &lambd;a;αúκιστικÜ κüμματα
 κÝρ δισαν την
 π&lambd;a;εpsilon;ιοψηφßα σεpsilon;
 τρεpsilon;ισf; χþρεpsilon;σf; –
 Ουγαρßα; &lota;τα&lambd;a;ßα και
 Σ&lambd;a;οβακßα; Ωστüσο;
 τουγαρßα; &lota;τα&lambd;a;ßα και
 απü αυγαρßα; Εγατüσον σεpsilon; δýο
 απü αυγαρßα; τα βσικÜ
 &lambd;a;αúκιστικÜ κüμματα
 αντιβθεpsilon;ντα σθεpsilon;ναρÜ
 στη
 συνεpsilon;ρ γασßα; Η
 κατÜσταση στην
 Ουγαρßα; εpsilon;ßναι πιο
 εpsilon;ντυπωσικþ, καθεpsilon; σθεpsilon;ναρÜ
 και
 το βασικü
 κυβεpsilon;ργασßα; Ε
 κατÜσταση στην
 Ουγαρßα; τα βσικü κüμμα
 τησf;
 αντιπο&lambd;a;ßτεpsilon;υσησf; (Jobbik)
 εpsilon;ßναι &lambd;a;αúκιστηκÜ
 Τρßτον; &lambd;a;αúκιστηκÜ κüμμα
 βρßσκονται αυτþτη
 στηγμþ στην κυβÝρ νηση
 σεpsilon; Ýξ&iot; χþρεpsilon;σf; – Ε&lambd;a;&lambd;a;Üδα;
 Ουγαρßα;
 Λιθουανßα; Νορβηγßα;
 Σ&lambd;a;οβακßα και
 Ε&lambd;a;βεpsilon;τßα; Η Ε&lambd;a;&lambd;a;Üδα;
 αποτεpsilon;&lambd;a;εpsilon;ßν
 μοναδικþ πεpsilon;ρßπτωση ωσf;
 προσf; το üτι διαθÝτεpsilon;&iot;
 μια &lambd;a;αúκιστηκþ
 κυβÝρ νηση
 συνασπισμοý που
 αποτεpsilon;&lambd;a;εpsilon;ßναι απü δýο
 &lambd;a;αúκιστηκÜ κüμματα; Ýνα
 τησf;
 Αριστεpsilon;ρÜσf; και Ýνα τησf;
 Δεpsilon;ξ&iot;Üσf; [5] ΤÝταρ τον;
 σεpsilon; Ýξ&iot; χþρεpsilon;σf; Yνα
 &lambd;a;αúκιστηκü κüμμα εpsilon;ßναι
 τμþμα του πο&lambd;a;ιτηκοý
 κατεpsilon;στημÝνου –

Ουγγαρବα; &lota;ταλବα;
 Λιθουανବα; Πολωνବα;
 Σλοβακବα και
 Ελβετବα. Αυτୟ εναι
 αξιοσημενωο; επενιδବ
 ο λαୟκισμୟσ κανονικୟ
 σχεντବζεναι
 αποκλεναιୟ μεν
 κୟμματବαୟμφισβητବενσ
 που θενωροୟντବαι
 ανବκανα να
 καθιενρωθοୟν στο
 πολιτκୟ σୟσνημα;
 Ωστୟσο; ενବ τα
 λαୟκιστବκୟμματବα
 πρୟπενα να εναιθοୟν
 μୟροσ «τησ ଏενλτ » , κୟποιοι
 λαୟκιστୟσ ଏπρο πρବην
 &lota;ταλαୟσ προωθυπουργୟσ
 Σବλβιο
 Μπενρλουσκୟνη και ο
 νυν Οୟγγροσ
 πρωθυπουργୟσ Βικτୟρ
 Ορμπୟμ πୟτυχαν να
 διατηρବσουν το ଯξυπνα
 κατବασκενυασμୟνο
 προφବλ του
 «αουτବσୟνοσ ଏπνην
 εξουσବα.

Γιατବ εναι ο
 λαୟκισμୟσ ଏπνοσ (τବρα);

Δεδομୟνου
 του τενρୟσ τιου
 ακαδημବκοୟ
 ενδιαφୟροντοσ για
 το φαινୟμενο του
 λαୟκισμବοୟ,
 κୟποιοσ θα υπୟθενεν ଏτι
 γνωρବζουμବεν λαୟσο
 για τον οποବο τα
 λαୟκιστବκୟ
 κୟμμବα τବα εναι
 επντବυχημ କακୟμα ακୟμα
 πιο συγκενρବημୟνα,,
 τισ ଏπνυαθବπρενσ υπୟ
 τισ ଏποποବενσ
 παρουσιୟζουν ଏνοδο
 καη πτବση Αυτୟ ଏνοδବεν
 ισχୟενη ଏπον
 πενρବα σνενεν ଏπνον
 αναλୟσ ενασ για τον
 ενυρବωπαୟμବκୟ λαୟμα
 ενστବιୟζουν ଏνοδବεν

αποκλειστικ Ü σε Ýναν
 τýπο λαúκιστικpν
 κομμÜτων; κυρßως τη
 λαúκιστικp
 ριζοσπαστικp δεξι Ü,
 και συγκευκριμÝνα τα
 μη λαúκιστικ Ü
 χαρκτηριστικ Ü
 της Ωστüσο; η
 μετανÜστευση δεν
 μπορενß να εξηγpσε&iot;
 φαινüμενο σεχpρευς
 μεν λβγους
 μετανÜστευς (üπως η
 Ουγαρßα και η
 Πολωνßα) p στην
 περßπτωση
 λαúκιστικpν κομμÜτων
 που δεν αντιßθενται
 στη μετανÜστευυση (üπως
 το
 Podemos p ο ΣΥΡΙΖΑ).
 Ταυτüχρονα; οι πιο
 δημοφιλενßσf; θεωρßενς
 ενßαι συχνÜ
 πολý γεν ικÝσf; και
 ασαφενßσf; Ενp η κρßση και
 η παγκοσμνοποßηση
 Ýχουν κÜποια
 σχÝση μεν την Üνοδο του
 λαúκισμοý, η
 παγκοσμνοποßηση
 σχενßζεν α μεν τα
 πÜντα; και η κρßση σπÜν&iot;α
 ορßζεν α και απλpσf;
 χρησ&iot;μοποιεν α η
 üποτεν Üνα
 λαúκιστικü κüμμα
 γßνεν α εν υχημÝνο
 (καθ&iot;στpντας τη
 «θεν ωρßα»
 ταυτολογ&iot;κp). Οι
 τÝσσεν ρ&iot;ς λüγοι που
 ακολουθοýν ενßναι
 επßσης αρκεν τÜ
 γεν ικοß, και σε
 κÜποιον βαθμü ασαφενßσf;,
 αλλÜ καταδεν κνýουν
 κÜποιους
 σημαντικοýς
 παρÜγοντεν σν που
 αφοροýν τüσο την
 πλεν υρÜ της ζpτησης üσο
 και
 την πλεν υρÜ της
 προσφορÜσf; της
 λαúκιστικpς
 πολ&iot;τικpς

Πρpτον;
 μενÜλο τμpμα του
 εν υρωπαúκοý

εκλογικοý σpματος
 πιστε ε üτι σημαντικÜ
 ζητpματα δε ν
 αντιμε ωπζονται
 (επαρκpς) απü τις
 πολιτικÝς ε λβτ. Αυτü
 αφορÜ σε ζητpματα üπως η
 ευυρωπαúκp
 ολοκλpρωση και η
 με ανÜστε υυση, τα
 οποζα τα καθιε ρωμÝνα
 κüμματα δε ν ε πιθυμοýν
 εδp και καιρü να τα
 συμπε ριλÜβουν στην
 προε κλογικp τους
 εκστρατε βα, καθpς
 και
 κοινωνικοοικονομ
 ικÜ ζητpματα üπως η
 ανε ργβα και η
 με αρρýθμιση του
 κρÜτους πρüνοιας,
 ιδια τε ρα ε ν τωμÝσω
 τησ τρÝχουσας
 οικονομικpς κρßσης.
 Ενp μποροýμε ε λογα
 να ποýμε üτι οι
 πολιτικÝς ε λβτ ε βναι
 πρÜγματι
 απρüθυμε και
 ανε πιυχε βσ την
 αντιμε τpπιση
 σημαντικpν ζητημÜτων;
 και
 μÜλιστα σε
 με γαλýτε ρο βαθμü
 συγκριτικÜ με
 προηγοýμε νε σς
 πε ροιδους (δηλαδp
 πριν απü τη δε καε τßα
 του 1990), ε βναι σημαντικü
 να σημε ε ποουμε üτι
 πολοß Ευρωπαßοι
 πολοßτε θε ωροýν üτι
 αυτü αποτε λεß Ýνα
 σημαντικü
 πρüβλημα.. Αυτü
 δημιοýργησ ε ε ρε βα
 πολιτικp
 δυσαρÝσκε α η οποßα
 αποτε λεε
 το γüν&iot;μοÝδαφος γ&io;α
 την ανÜδυση
 λαüκ&iot;στικpν κομμÜτων;
 αντικαθε ωτικpν
 κομμÜτων (üπως το Ciudadanos
 Πολßτε στην &lota;σπανßα).[6]

Δεýτε ρον
 οι ε θνικÝς πολιτικÝς
 ε λβτ θε ωροýνται

ο&lambd;a;οÝνα και
 περισσüτερο «ü&lambd;a;ες
 ßδιες». Και πÜ&lambd;a;ι,η
 αντß&lambd;a;ηψη των πο&lambd;a;ιτþν
 εßναι πιο σημαντικþ απü
 την
 πραγματικüτητα; παρü&lambd;a;ο
 που δεν εναι Üσχεψτες
 μεταξý τους. Παρü&lambd;a;ο
 που
 σχο&lambd;a;ιαστÝς
 επικρßνουν το
 &lambd;a;εγüμενο «τÝ&lambd;a;ος της
 ιδεο&lambd;a;ογßας» απü τα
 τÝ&lambd;a;η της
 δεκαενßας του 1960, δεν
 υπÜρχεν αμφηβο&lambd;a;ßα üτι η
 κατÜσταση σþμερα εναι
 πο&lambd;a;ý πιο ακρßα
 Ανταποκρινüμενα στη
 διαρθρωτικþ α&lambd;a;&lambd;a;αγþ
 των ενυρωπαúκþν
 κοινωνιþν ως
 αποτÝ&lambd;a;ενμα της «μενα -
 βιομηχανικþς
 επανÜστασης» ,
 συμπερι&lambd;a;αμβανομÝνης
 εργατικþς τÜξης και
 της
 επκκοσμßκενυσης, τα
 βασικÜ κυρßαρχα
 κüμματα μεντρßασαν της
 ιδεο&lambd;a;ογßενς τους
 και συνÝκ&lambd;a;ιναν Yντονα
 τüσο σε
 κοινωνικοπο&lambd;a;ιτησμ
 ικÜ üσο και σε
 κοινωνικοοικονομ
 ικÜ ζητþματα.[7] Η ανÜδυση
 του «ନେ ମିତ୍ତେ»
 (νÝου κÝντρου) και του
 «Τρßτου Δρüμου» στην
 κεντρο-αριστερρÜ, που
 γενικÜ
 μεταμüρφωσαν τα
 σοσιαλδημοκρατηκÜ
 κüμματα σε
 κεντροδενεραÜ κüμματα
 που
 στüχενυαν στους
 ßδιους ψηφοφüρους
 μεντα
 χριστανοδημοκρατηκÜ
 κÜ και τα
 συντηρητηκÜ-
 φηλενυλενυ ρα κüμματα;
 αποξÝνωσε
 μÝρος της
 εναπομενßνασας
 εργατακþς τÜξης και
 Üφησενυ τους πηο
 ιδεο&lambd;a;ογüγους
 ψηφοφüρους
 τüσο της ΑριστερÜς üσο

και της Δε ξι Üς χωρßς
πολιτικþ φωνþ.

Τρßτον;
üλο και πε ρ ισσüτε ρ οι
Üνθρ ω π οι θε ω ρ ο ýν τις
ε θνικ Ýς π ολιτικ Ýς
ε λτ
ουσιαστικ Ü
«ανßσχυρε ς ». Και π Üλι; η
αντßλη ψ η των π ολιτþν
και η
π ρ α γ μ α τ ι κ üτ η τ α
σ υ ν δ Ýο ν τ α ι σ τ ε ν Ü, α κ üμ α
κ α ι α ν π ο λ λ ο ß
Üνθρ ω π ο ι δ ε ν
δ ι α θ Yτ ο υ ν α π α ρ αßτ η τ α
α κ ρ ι β þ π λ η ρ ο φ üρ η σ η . Τ ι ς
τ ε λ υ ν α ν π ο λ λ ο ßτ
σ υ μ μ ε ν τ Yχ ο υ ν σ ε ν μ ι α
α π ü τ ι ς π ι ο
ε ν τ υ π ω σ ι α κ Ýς
μ ε ν τ α β ι β Üσ ε ν η ς
ε ξ ο υ σ ßα ς α π ü τ ο
ε θ ν ι κ ü σ τ ο
υ π ε ρ ε ν θ ν ι κ ü ε π δ ο.
Σ π Üν ι α ο ι π ο λ ι τ ι κ ο ß
α υ τ ο π ε ρ ι θ ω ρ ι ο π ο ι &omicr
on; ýν τ α ι μ ε ν τ üσ η π ρ ο θ υ μ ßα
Μ ε γ Üλ η ς σ η μ α σ ßα ς þτ α ν
η Σ υ ν θ þκ η
τ ο υ ν θ ν α ρ ι χ τ τ ο 1992, η
ο π ο ßα α φ α ßρ ε ν σ ε π ο λ λ ο Ü
σ η μ α ν τ ι κ Ü ζ η τ þμ α τ α π ü
τ η ν ε ν θ ν ι κ þ σ φ α ßρ α κ α ι
τ α μ ε ν τ α β ßβ α σ ε ν σ τ η ν
π ο λ ý λ ι ν ε ν θ ν σ ν π ο λ ο ο
δ η μ ο κ ρ α τ ι κ þ
σ φ α ßρ α τ η ς Ε Ε Α υ τ ü,
β Yβ α ι α; σ υ ν Yβ η κ υ ρ ßω ς
σ τ ι ς χ þρ ε ν π ο υ
σ υ μ μ ε ν τ ε ν β χ α ν
σ τ η ν Ε υ ρ ω ζ þν η; ο ι
ο π ο ßε ν ς δ ε ν δ ι Üθ ε τ α ν
π λ Yο ν τ ο ν Üλ ε ν γ χ ο τ ο υ
ν ο μ ßσ μ α τ üς
τ ο υ ς þ τ η ς
ν ο μ ι σ μ α τ ι κ þς
π ο λ ι τ ι κ þς . Τ α υ τ üχ ρ ο ν α;
η δ ι α δ ι κ α σ ßα τ η ς
«γ ν ω σ τ ι κ þς
κ η ν η τ ι κ üτ η α σ ν ε ν
τ ο υ ς Ε υ ρ ω π α ßο υ ς
π &iot; ο μ ο ρ φ ω μ Yν ο υ ς κ α ι
π &iot; ο
α ν ε ξ Üρ τ η ο υ ς κ α ι κ α τ Ü
σ υ ν Yπ ε ν &iot; α π &iot; ο
ε π &iot; κ ρ &iot; τ &iot; κ ο ýς κ α &iot; μ ε ν
λ ι γ üτ ε ν β α σ μ ü
π ρ ο ς τ ι ς π ο λ ι τ ι κ Ýς

ε&lambd;a;β.[8] ΛαμβÜνοντας
 ανÜμικτα μηνýματα απü τις
 πο&lambd;a;ιτικÝς ε&lambd;a;βτ; που
 ισχυρßζονται üτι ε&lambd;a;βν
 ανßσχυρ ες στην
 περßπτωση εφαρμογþς
 μη δημοφι&lambd;a;bν πο&lambd;a;ιικbν
 (το
 αποτÝ&lambd;a;εσμα της
 ΕΕπαγκοσμιοποßηση
 ς/ΗΠΑ») α&lambd;a;&lambd;a;Ü üτι Yχουν τον
 απü&lambd;a;υτο
 Y&lambd;a;εγχο στην περßπτωση
 εφαρμογþς δημοφι&lambd;a;bν
 πο&lambd;a;ιτικbν (οι δικYς
 μου
 επιτυχημÝνες
 οικονομικÝς
 πο&lambd;a;ιτικÝς»), οι
 Ευρωπαßοι πο&lambd;a;ßτες
 μεπ βεπαιüτητα
 επικρßνουν τους
 πο&lambd;a;ιτικοýς για
 ανικανüτητα þ ακüμα και
 εξαπÜτηση;

ΤÝταρτον;
 τα μÝσα μαζικþς
 ενημÝρωσης ευυνοοýν
 πο&lambd;a;ý περισσüτερο
 τους πο&lambd;a;ιτικοýς
 αμφισβητßες.
 Του&lambd;a;Üχστον μÝχρι τη
 δεκαετßα του 1980 τα
 καθιερωμÝνα
 κüμματα Y&lambd;a;εγχαν τα
 περ ισσüτερα απü τα
 σημαντικÜ μÝσα
 ενημÝρωσης στην
 Ευρbπη; ετευ επρüκετο
 για κομματικÝς
 εφημερßδες επβτεγια
 το κρατικü
 ραδιüφωνο και την
 τη&lambd;a;ευüραση που
 ελYγχονταν απü
 συμβοý&lambd;a;ια
 διορ ισμÝνα απü
 το κρÜτος Ενb δευν
 υπbρχεπαρÜ επ&lambd;a;Üχστη
 &lambd;a;ογοκρισþα; οι
 περ ισσüτεροι
 δημοσ&iot;ογρÜφοι
 αυτο&lambd;a;ογοκρßνοντα&n
 u; üταν επρüκεπτο για
 ιστορßες πουÝπ&lambd;a;ηταν
 τα συμφÝροντα και της
 αξßες της κυρßαρχης
 πο&lambd;a;ιτικþς τÜξης.. ΚατÜ
 συνÝπεπια; η κριηκþ για
 τη μεπτανÜστεπυυση þ την
 επυρωπαüκþ

ο&lambd;a;οκ&lambd;a;ρωση
 βρισκüταν για καιρü
 στο περιθριο, εν&b δεν
 αποκα&lambd;a;υπτüταν
 μεγÜ&lambd;a;ο μÝρος
 της διαφθορÜς
 ιδιαßτερα αυτρς στην
 οποßα εμπ&lambd;a;Ýκονταν οι
 ε&lambd;a;ßτ απü
 διÜφορα καθιερωμÝνα
 κüμματα. ΚÜτι τÝτοιο δεν
 εβναι ανεξÜρτηα απü τα
 κüμματα και το
 ανεξÝ&lambd;a;εγκτο
 Διαδßκτυο. Δεν εβναι
 μüνο üτι ü&lambd;a;ε&gammaf; οι
 ιστορßε&gammaf; και οι φωνÝς
 βρßσκουν διÝξοδο;
 α&lambd;a;&lambd;a;Ü οι &lambd;a;αúκιστικÝς
 ιστορßε&gammaf; και
 οι φωνÝς εναι
 ιδιαßτερα
 ε&lambd;a;ουστικÝς στα μÝσα
 üπου κυριαρχενß η
 &lambd;a;ογικP
 του οικονομ&io;κοý
 κÝρδους ¶&lambd;a;&lambd;a;ωστε; τα
 σκÜνδα&lambd;a;α και η
 αντπαρÜθεγη η
 που&lambd;a;Üνε

ΤÝ&lambd;a;ος,
 εν&b οι προηγοýμενοι
 τÝσσερις παρÜγοντες
 δημιοýργησαν γüνιμο
 ýδαφος και
 μια ευυνοúκP «δομP
 δια&lambd;a;ενκτικPς
 ευυκαρßας » για
 τους &lambd;a;αúκιστÝς, η
 επιτυχßα
 &lambd;a;αúκιστκPν κομμÜτων
 üπως το FN και ο ΣΥΡΙΖΑ
 σχεντßζεναι επßσης μεν
 το
 γενγονüς üτι οι
 &lambd;a;αúκιστÝς ýχουν γßνεν
 πιο «εν&lambd;a;κυστικPοß»
 στους ψηφοφüρους
 (και στα μÝσα). Σχενδüν ü&lambd;a;α
 τα ενπιτυχ ημÝνα
 &lambd;a;αúκιστκÜ κüμματα
 διαθÝτουν
 ýμπενρους ανθρPους
 στην κορυφP, üπως και
 ηγÝτενς που εναι
 γνPστενς των
 μÝσων ενπικοινωνßας

üπως ο Μπ Ÿπε Γκρß&lambd;a;ο (M5S), ο
 ΠÜμπ&lambd;a;ο &lota;γκ&lambd;a; Ÿσια&sigm af;
 (Podemos), P ο Γκε ρτ Βß&lambd;a;ντε ρ&sigm af; (PVV).
 ¼χι μüνο τα καταφ Ÿρνουν
 στι&sigm af;
 πο&lambd;a;ιτικ Ÿ&sigm af;
 αντιπαραθ Ÿσε ι&sigm af;
 εξßσου κα&lambd;a;Ü με του&sigm af;
 ηγ Ÿτε &sigm af; των
 καθ ιε ρ ωμ Ÿνων
 κομμÜτων, α&lambd;a;&lambd;a;Ü συχνÜ
 γνωρßζουν κα&lambd;a; Ÿτε ρα
 πb&sigm af; να
 εκμε α&lambd;a;&lambd;a;ε υτο Ÿν
 τι&sigm af;
 τε ρÜστιε &sigm af;
 δυνατüτητε &sigm af; των ν Ÿων
 πüρων, üπω&sigm af; ε ξßναι τα
 κοινωνικÜ μ Ÿσα
 δικτ Ÿω&sigm af; &Gamm a;ια
 παρÜδε ιγ μα; για πο&lambd;a;&lambd;a;Ü
 χρüνα ο Βß&lambd;a;ντε ρ&sigm af;
 κυρια ρ χ ο Ÿσε στον
 πο&lambd;a;ιτικο Ÿσε ων
 Δανßα μ Ÿσω του Twitter. ,να και
 μüνο κα&lambd;a;Ü
 διατυπωμ Ÿνο tweet
 προσε β&lambd;a;κυε του&sigm af;
 δημοσιογρÜφου&sigm af; οι
 οποßοι Ÿπε τα
 ανÜγκαζαν του&sigm af;
 πο&lambd;a;ιτικο Ÿσε ων
 καθ ιε ρ ωμ Ÿνων
 κομμÜτων να
 απαντP&sigm a;ουν; και
 με αυτüν τον τρüπο
 βοηθ ο Ÿσαν τον
 Βß&lambd;a;ντε ρ&sigm af; να θ Ÿτε ι την
 πο&lambd;a;ιτικP ατζ Ÿντα
 και να διαμ ορ φPνε ι
 τον πο&lambd;a;ιτικü
 διÜ&lambd;a;ο γ ο .

Η ε λ&lambd;a;ηνικP ε ξαßρε ση;

¼&lambd;a;οι
 αυτοß οι παρÜγοντε &sigm af;
 παßζουν ρÜ&lambd;a;ο στην
 ε ξPγηση τη&sigm af;
 αξιοσημ ε βη&sigm af;
 ε πιτυχßα&sigm af; των
 &lambd;a;αúκιστικPν κομμÜτων
 στην Ε&lambd;a;&lambd;a;Üδα σPμε ρα;
 Πο&lambd;a;&lambd;a;οß ,&lambd;a;&lambd;a;ηνε &sigm af;

αισθÜνονται üτι
 σημαντικÜ ζητþματα üπως
 η ε υυρωπαúκþ
 ολοκλþρωση þ η
 με τανÜστε υυση δε ν
 αντιμε τωπþζονται
 (ε π αρκþς) απü τις
 πολητικYς ε λβτ Για
 προφανε βγους
 αισθÜνονται üτι τα
 πολητικÜ κüμματα ε ναι
 üλα βδια;
 ιδιαþτε ρα απü τη στιγμþ
 που οη πρþην «αιþνιοη
 ε χθροþ » ΝYα Δημοκρατþα
 (ΝΔ) και Πανε λλþνιο
 Σοσιαληστικü Κþνημα
 (ΠΑΣΟΚ) σχημÜτισαν
 κυβYρνηση
 συνασπισμοý. Ε πþσης
 αισθÜνονται üτι οη
 πολητικYς ε λβτ ε ναι
 ανþσχυρε ς,
 στο Yλε ος της Ε Ε
 και της Τ ρüικα.. Ε νþ η
 παραδοσιακþ δομþ των
 ε λληνικþν
 μÝσων ε νημÝρωσης
 ε νδε ομÝνως
 ε μφανþζε μηκρüτε ρη
 ροπþ προς Yνα
 φηλο λαúκ ιστικü και
 αντι -ε λητιστικü
 πλαþσηο σε σχYση μ ε
 Üλλε ς χþρε ς της
 Ε Ε,, ο ε λλκ υστικüς
 νYος λαúκ ισμüς,
 ιδιαþτε ρα üπως
 ε κφρÜζε αι μÝσω του
 νε αροý ηγ Yτη Α λYξη
 Τ σþπρ ε ησχþρησε στα
 παραδοσιακÜ μÝσα
 κυρþως μÝσω
 τησ πανταχοý παρουσþα
 τους στα μÝσα
 κοινωνικþς
 δικτýωσης. ¼μως δε ν
 ε βναι
 μüνο αυτü. Η Ε λλÜδα δε ν
 μοιÜζε με καμþα Üλλη
 χþρα στη Ε υρþπη; την Ε Ε
 þ ακüμα και την Ε υρωζþνη;
 Α ποτ ε λλε εξαþρε ση
 τουλÜχη στον γηα
 τρε ησχ σημýς λγους.

Πρþτον;
 η Ε λλÜδα ε βγαη χþρα με
 την πηο μακρüχþρονη και
 πηο ε πητ υχ ημÝνη
 παρÜδοση στη

λαúκιστικP πολιτικP
 στην ΕυρPπη.. Το ΠΑΣΟΚ;
 που μεPλεPθηκεP
 εPκτεPαμYνα απü τους
 ,λληνεPς
 μεPλεPθητYς[9] αλλÜ
 αγνοPθηκεP σχεPδνP
 απüλυτα στη διεPθνP
 βιβληογραPφBα
 σχεPθτικÜ μεPθνον
 λαúκισμü, Pταν Bσως το
 πιο εPθτυχημYνο
 εPυρωπαúκü λαúκιστικü
 κüμμα του 20οYαιPνα
 ΜεP Yνα μοναδικü μεPθνα
 πεPλατεPθναος και
 «πατρωτικοý
 αριστεPθνοý λαúκισμοý»,
 υπü την ηγεPθναBα του
 ΑνδρYα ΠαπPανδρYου τη
 δεPκαεPθνBα
 του 1980, το ΠΑΣΟΚ
 εPπηρYασεP βαθιÜ την
 εPληνικP
 πολητικP.[10] Αυτü
 εPνισχýθηκεP απü το
 γεPγονüς üτι η ΝΔ
 αισθÜνθ ηκεP
 υποχρεPθνωμYνη να
 αντιγρÜψεPθν
 κατÜ μεPθνγÜλο μYρος το
 πεPλατεPθνακü σýστημα
 και, Bσως σεP λBγο
 μικρüτεPθν ο
 βαθμü, τον λαúκισμü,
 προκεPθνου να
 διατρPσεPθν την
 εPκλογθκP
 ανταγωνιστικüτητÜ
 της.[11]

ΜBα
 απü τις πιο εPπιζPμιεPθνς
 λαúκιστικYς
 κληρονομιYς του
 ΠΑΣΟΚ εPβναι τα
 αδýναμα θεPθνYλθια της
 φιλεPθνλεPθνρης
 δημοκρατBας στην
 ΕλλÜδα
 ΑντανακλPντας
 τη λαúκιστικP
 δυσPπιστBα του για
 της αντισταθμιστικYς
 δυνÜμεPθνσPθν θα
 μπορ οýσαν να
 εPμποδBσουν τη «γεPνικP
 θYληση» (δη λαδPτη
 διακυβYρνηση απü
 το ΠΑΣΟΚ), το κüμμα
 δεPν ανYπτυξεP ποτY μια

ισχυρP ανεÜρτητη
 γραφεନୀοκρατβα P
 δικαστκP εନୀουσβα; ενP
 το πεନୀλατεନୀακÜ
 στημα καθηστοୟσε
 ασαφP τα üρηα μεନୀα&x;ୟ
 κüμματοσf καη
 κρÜτουσf. ΕνP η ΝΔ
 ιδεନୀολογηκÜ δεନୀν
 δεନୀσμεନୀυüταନୀν να
 δημηουργP σεନୀη αυτୟ
 που ο ΤÜκησf ΠαπÜσf;
 πρüσφατα ονüμασε
 «λαüκηστκP
 δημοκρατβα»,
 εκλογηκοନୀβ καη
 πολητκοନୀβ
 υπολογησμοନୀβ την
 οδγησαν; σεନୀγεନୀνηκYσf;
 γραμYσf, να αντηγρÜψεନୀη
 την πολητκP του
 ΠΑΣΟΚ. [12] ΕπομYνωσf,
 η βασηκP δηαφορÜ μεନୀτα&x;ୟ
 ΝΔ καη ΠΑΣΟΚ δεନୀν
 αφορନୀοୟσεନୀο εନୀβδοσf;
 του
 πολητκοୟ
 καθεନୀστନୀοσf αλλÜ
 στο ποηοσf; θα
 Yλεନୀγεନୀχεନୀυ την εନୀξουσβα
 καη τα
 ρουσφYτηନୀα;

Τρନୀτον;
 ενP η οηκονομηκP κρନୀση
 σεନୀυ Üλλନୀεନୀσf; χP ρεନୀσf; μεନୀυ
 μνημüνηα δητÜσωσησf; üπωσf; η
 &lota;ρନୀλαν δβα καη η &lota;σπανନୀβα
 P ταν κατÜ κୟρηନୀο λନୀγο η
 συνYπεନୀαα τησf; Μεନୀγο ନୀμYνωσf;
 εନୀκπορନୀεନୀυ υüταନୀν απନୀτο
 εନୀξωτεନୀρନୀηନୀκନୀν ନୀυτନୀν δεନୀυν
 ησχୟεନୀυନୀηନୀκନୀαନୀν
 γηα την ΕλλÜδα.. Δεନୀν
 υπÜρχεନୀαନୀμφନୀβନୀολନୀβα ନୀτηନୀη
 κατନୀα αη κρନୀβση P ταν
 κατନୀα αη τନୀρନୀοφନୀηନୀκP γηନୀαନୀμନୀα
 χP ρα που εନୀξαନୀρନୀτÜταନୀη τନୀμσନୀο
 πολନୀβୟ αନୀπନୀν τουନୀρନୀηନୀσନୀμନୀα
 καη τନୀα μYτρନୀα λନୀεନୀηନୀσf;
 εନୀνδεନୀχନୀομନୀωσf;
 εନୀνYτεନୀηନୀαନୀν τηନୀν
 οηκନୀοନୀν ομନୀηନୀκନୀαନୀν
 üμନୀωσf; η
 καρନୀδηÜ του
 πρନୀοβନୀλନୀμନୀαନୀοσf;
 βρନୀβσηନୀεନୀαନୀη στନୀο
 εନୀσωτନୀεନୀρନୀηନୀκନୀν ନୀυτନୀο
 εନୀξωτନୀεନୀρନୀηନୀκନୀν [13] Η
 ηρନୀλαନୀν δηନୀαନୀη P καη

ισπανικP οικονομßα
 και το κρÜτος Pταν
 ßσως
 υπερερερετερεαμÝνα; και
 υπερεβολικÜ
 εξαρτημÝνα απü Ýναν P δýο
 οικονομικοýς
 τομερεβσf, αλλÜ
 λερεουργοýσαν
 καλÜ πρην ξεσπÜσερη η
 φοýσκα των ακινPτων
 στις
 ΗνωμÝνερσf Πολιτερεβσf;
 το 2007. ΣερÝντονη αντßθερση;
 η ελληνικP
 οικονομßα
 και το κρÜτος Pταν Pδη
 δυσλερετουργηκÜ
 πολý πρην απü το 2007. Το
 πελατερσατακü σýστημα
 και διαφθορÜ Pταν τüσο
 ερνδημικÜ που εμπüδιζαν
 τις
 ελÜχηστερσf αδýναμερσf;
 προσπÜθερηεταν να
 οικονομικP και
 κρατικP
 μεταρýθμιση.[14] Και
 εξακολουθοýν να
 τις εροδßζουν και
 σPμερα;

ΣυμπÝρασμα

ΠαρÜ
 τις Ýντονερσf;
 προερηοδοποιPσερσf; απü
 διÜφορερσf; ερθνικÝς και
 υπερεθνικÝς
 πολιτικÝς ερλßτ, ο
 λαüκισμüσf; δερν
 αποτελερν απον
 μεργαλýτερο κßνδυνο
 για την
 ΕυρPπη σPμερα. ΕνPτα
 λαüκιστικÜ κüμματα
 εβναι πιο επιτυχημÝνα
 σPμερα σε
 σχÝση μερ το παρερλθüν;
 και Ýχουν μερταραπερß
 σερσf; σημαντικοýς
 πολιτικοýς
 δρPντερσf; σερ χPρερσf; τησf;
 ΕΕ σπÜνια κυρηαρχοýν

στι&sigmam; κυβενητικY&sigmam;
 πολιτικY&sigmam;.
 ΠÜνω απü λα; η εθνικP
 πολιτικP
 περιορßζεται Yντονα απü
 υπεριορßζεταικοy&sigmam;
 οργανισμοy&sigmam;, και
 κυρßω&sigmam; την ΕΕ; στην
 οποßα τα λαúκιστικÜ
 κüμματα Yχουν
 μικρüτερ επιροP.
 ΕπομYνω&sigmam;, ορισμYνοι
 παρÜγοντερ στην
 δημιοyργησαν γüνιμο
 Yδαφο&sigmam; για την Üνοδο
 την&sigmam; λαúκιστικP&sigmam;
 πολιτικP&sigmam; και
 λαúκιστικpν
 αισθημÜτων που
 οδPγησαν σεν Yνα
 «λαúκιστικü Zeitgeist», μεν την
 Yννοια
 üτι τα καθιερ ωμYνα
 κüμματα συχνÜ τßθενται
 σεν θYση Üμυνασ απü τη
 λαúκιστικP κριτικP
 και υποκρßνονται üτη
 ενßναι υπYρ του
 λαúκισμοy – για
 παρÜδεν γμα; επαινpντα&sigmam;
 την «κοινP λογικP» του
 «λαοy» P επικρßνοντα&sigmam; την
 ανηθικüτηα των (Üλλων)
 πολιτικpν εν λτ.

Ωστüσο;
 η κατÜσταση στην
 ΕλλÜδα εναι
 δηαφορενηατικP. ΕνP ο
 λαúκισμüσ ενßναι Yνα
 σχεν θÜμυνασ απü τη
 φαινüμενο στι&sigmam;
 πενρισμüτενρ εν&sigmam;
 ενρωπαúκY&sigmam; χPρεν&sigmam; που
 χρονολογενßται απü τη
 δεν καενογενßα του 1990, η
 ΕλλÜδα δηαθYτεν μια
 πιο
 μακρüχρονη παρÜδοση
 στη λαúκιστικP
 πολιτικP, που Yχεν λα
 δηαμορφPσεν βαθιÜ
 τον πολιτικü λγο
 και τουσ θεν μοy&sigmam;
 την&sigmam; χPρασ Η Μεν γÜλα
 %φενση απλP&sigmam;
 ενßσχυσεν αυτP την
 κατÜσταση (και
 ενμπüδησεν ησ πιθανY&sigmam;
 μενταρρυθμßσεν λασ).
 Πολλοß σχολιαστY&sigmam;
 υποστη ρßζουν üτη η

οικονομικP κρßση Ýχει
 αλλÜξει σε
 βÜθοσf; τη δυναμικP τησf;
 ελληνικPσf; πολιτησf;
 αντικαθιστPντασf; την
 παραδοσιακP δηαßρεση
 ΑραδοσιακP δηαßρεση
 ΠΑΣΟΚ εναντßον ΝΔ) με
 μια
 νÝα διαßρεση
 κατεστημÝνου-
 λαúκισμοý (δηλαδP, ΝΔ-
 ΠΑΣΟΚ εναντßον
 ΑΝΕΛ-ΣΥΡΙΖΑ). ¼μωσf;
 αυτP εναι μια
 ανιστορικP Üποψη; η
 οποßα αγνοενß τησf;
 ισχυρÝσf; λαúκιστηκÝσf;
 ρßζενσf; του ΠΑΣΟΚ. Το
 κúμμα μπορενß να Ýγηνε
 πιο
 παραδοσιακü
 σοσιαλδημοκρατηκü
 κüμμα τα τενλενυταßα
 χρüνια; ιδιαßτενρα ωσf;
 συνÝπενα τησf;
 οικονομικPσf; κρßση σf;;
 αλλÜ αυτü εναι Ýνα
 σχενηκÜ πρüσf; φατο
 γενογνüσf;. Και ενP ο
 ΣΥΡΙΖΑ δεν διαθÝτενη
 (ακüμα)) την πενλατενηκP
υποδομP
του ΠΑΣΟΚ, P αυτP που
ενχεν πριν την
οικονομικP κρßση; ο
«πατρηωτηκüσf;
αρηστενρüσf; λαúκισμüσf;»
του Ýχενη πολλÝσf;
ομοιüτη τενρüσf; μεν αυτüν
του Αν δρÝα
Παπαν δρÝου τη
δενκαενοτßα του 1980.
ΕπομÝνωσf; η
οικονομικP κρßση δεν
Ýχεν α
αλλÜξενη τüσο πολý την
ενλληνικP πολιτηκP
Pστενα δημιουρüγνεν
Ýνα ν
εντενλδσf; νÝο κομμα τηκü
αντα γωνισμü.
Πενρησνοüτενρο; προσf; το
παρüν; κυρßωσf;
Üλλαξεν τον κüρηο
«πατρηωτηκü αρηστενρü
λαúκιστηκü πüλο του
δηκομμα τηηκοý
συστμα τηοσf; απü
ΠΑΣΟΚ σεν ΣΥΡΙΖΑ.

§ Το
κεßμεnu;ο αποτεlambda;εpsilon;ß
σýνοψη των βασικpν
θYσεpsilon;öων του CasMudde, üπως
παρουσιÜστηκαν στις
δýο ομιλßεpsilon;ς του στη
Θεpsilon;σαλονßκη στις 20
Μαρτßου 2015
και στην Αθpνα στις 26
Μαρτßου 2015στις
εpsilon;κδηλpσεpsilon;ις που
οργÜνωσαν οι
εpsilon;κδüσεpsilon;ις Επßκεpsilon;ντρο
προς τιμp του
Δημοσιεpsilon;ýθηκεpsilon; στο Books' Journal
τχ.55,
ΜÜιος 2015, σεpsilon; αφ&iot;Yρωμα
στον λαúκ&iot;σμü. ¼λα τα
κεpsilon;ßμεpsilon;να του
αφ&iot;εpsilon;ρpματος
θα αναδημοσιεpsilon;υθοýν
ηλεpsilon;κτρον&iot;κÜ τις
εpsilon;πüμεpsilon;νεpsilon;ς ημÝρεpsilon;ς;

[1]Βλ., Cas Mudde, “The Populist Zeitgeist”, Government and Opposition, Vol.39, No.3, 2004, σ. 541-563,και Cas Mudde και Cristóbal Rivera Kaltwasser, “Populism”, στο Michael Freeden, Marc Stears και Lyman Tower Sargent (εpsilon;π&iot;μ.), Oxford Handbook on Political Ideologies. Oxford: Oxford University Press, 2013, σ.493-512.

[2] Β&lambd;a;. Paul Taggart, *Populism*. Buckingham: Open University Press, 2000.

[3] Προφανþς υπÜρχουν
σημαντικÝς
εξαιρÝσε*ις, üπως το
αριστε*ρü &lambd;a;αúκιστικü Die
Linke (Η Αριστε*ρÜ) στη
Γε*ρ*μανþα þ το δε*ξιü
&lambd;a;αúκιστικü
Ανε*ξÜρτηοι ,&lambd;a;&lambd;a;ηνε*ς
(ΑΝΕΛ) στην Ε&lambd;a;&lambd;a;Üδα.

[4] Στην πε*ρþπτωση των
χωρþν με*ρ δýο
κοινοβοý&lambd;a;ια; μüνο τα
αποτε*ρ*&lambd;a;Ýσμα της
«ΚÜτω Βου&lambd;a;þς» του
ε*θνικοý
κοινοβου&lambd;a;þου
&lambd;a;αμβÜνονται υπüψη.

[5] Στην
πραγματικüτητα;
κυβε*ρ*νþσε*ρ*ις
συνασπισμοý
αριστε*ρþν και δε*ξιþν
&lambd;a;αúκιστþν
σχηματþστηκαν και
στο παρε*ρ*&lambd;a;θüν στη
Σ&lambd;a;οβκþα (1992-1998 και 2006-2010).

[6] Β&lambd;a;. με*ταξýπο&lambd;a;&lambd;a;þνÜ&lambd;a;&lambd;a;ων;
, Susan J. Pharr και Robert D. Putnam (ε*πιμ,), *Disaffected Democracies: What's Troubling the Trilateral Countries?*. Princeton: Princeton University Press, 2000.

[7] Β&lambd;a;, κυρþως, Ronald Inglehart, *The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles Among Western Publics*. Princeton: Princeton University Press, 1977.

[8] Β&lambd;a;, Russell J. Dalton, *Citizen Politics: Public Opinion and Political Parties in Advanced Industrial Democracies*. Washington, D.C.: CQ Press, 2013, 6η Ýκδοση.

[9] Β&lambd;a;, γιαπαρÜδε*&iot;γμα; Demetres A. Soteropoulos και Dimitri A. Sotropoulos, *Populism and Bureaucracy: The Case of Greece Under Pasok, 1981-1989*, South Bend, IN: University of Notre Dame Press, 1996, Christos Lyrintzis, „The Power of Populism:

The Greek Case”, European Journal of Political Research, Vol.15, No.6, 1987, σ. 667-686.

[10] Βλ.,
για παρÜδειγμα; George Th. Mavrogordatos,
“From Traditional Clientelism
to Machine Politics: The Impact of PASOK Populism on Greece”, South European Society and Politics, Vol.2,
No.3, 1997, σ. 1-26.

[11]Γιαμιαποτελεσμα
τικPπρüσφατηανÜλυση; βλ
. Takkis Pappas, Populism and Crisis Politics in Greece. Basingstoke: Palgrave, 2014.

[12]Στοßδιο; Βλ. επßσησf;, Takis Pappas,
“Populist Democracies: Post-Authoritarian Greece and Post-Communist Hungary”, Government &
Opposition, Vol.49, No.1, 2014, σ. 1-23.

[13]Βλ., γιαπαρÜδειγμα; Mark
Blyth, Austerity: The History of a Dangerous Idea. Oxford: Oxford University Press, 2013, Manos Matsaganis, “The
Welfare State and the Crisis: The Case of Greece”, Journal of European Social Policy, Vol.21, No.5,
2011, σ. 501-512.

[14]Βλ. διÜφορακεßμεναστο
Kevin Featherstone (ed.), “Special Issue: The Challenge of Modernisation: Politics and Policy in
Greece”, West European Politics, Vol.28, No.2, 2005.